

20 mei 2021 -09:58

Leve de natuur in onze Noordzee!

Morgen, 21 mei, vieren we de Europese Natura 2000-dag. Dit netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat niet alleen op land. In het Belgische deel van de Noordzee is 37% afgebakend als natuurgebied, wat ver boven het Europese gemiddelde van 8,9% ligt. Het doel: habitats en diersoorten beschermen en herstellen.

Onze Noordzee telt meer dan 2.000 soorten dieren en planten. Deze biodiversiteit is het gevolg van de vele ondiepe zandbanken in onze Noordzee waarbinnen ook grindbedden (waar vroeger oesterbanken aanwezig waren) en banken van schelpkokerwormen voorkomen. Deze habitats vormen echte hotspots voor biodiversiteit; zo vormen de grindbedden unieke toevluchtsoorten voor ernstig bedreigde soorten zoals de dodemansduim en de geweispons. Op plaatsen waar de schelpkokerworm veelvuldig voorkomt, ligt het totaal aantal diersoorten vier tot zes keer hoger dan op andere plaatsen.

Vijf beschermde gebieden

In het Belgische deel van de Noordzee zijn vijf beschermde gebieden afgebakend:

- Twee habitatbeschermingsgebieden:
 - de Vlaamse Banken in het westen, aangeduid voor de bescherming van:

- zandbanken, grindbedden en banken van schelpkokerwormen
 - de bruinvis, de gewone en de grijze zeehond
-
- de Vlakte van de Raan aan de Nederlandse grens, aangeduid voor de bescherming van zandbanken en banken van schelpkokerwormen
-
- Drie vogelbeschermingsgebieden langs de kust, waar vogels kunnen foerageren (voedsel verzamelen) en rusten.

Beperkingen voor nadelige activiteiten

Het doel van het Natura 2000-netwerk is om de biologische diversiteit in stand te houden. Binnen deze gebieden neemt de Dienst Marien Milieu van de FOD Volksgezondheid maatregelen om de natuur te beschermen en te herstellen. Zo geldt er bijvoorbeeld een verbod op recreatieve warrelnetvisserij, zijn er acties genomen om onderwatergeluid te beperken en wordt er gewerkt rond mogelijk herstel van grindbedden.

Bovendien moeten activiteiten die nadelig zouden kunnen zijn voor de beschermde soorten en habitats (zoals de constructie van windmolens en zandontginning) een 'passende beoordeling' ondergaan. Enkel als deze beoordeling aantoont dat er geen negatieve impact is op de doelstellingen van het natuurgebied mag de activiteit plaatsvinden.

Op internationaal niveau: de Blue Leaders

België kijkt ook verder dan de landsgrenzen. Er zijn namelijk grote gebieden die buiten de rechtsmacht van een land vallen (de volle zee) en internationale bescherming nodig hebben. Ons land is voortrekker van de Blue Leaders, een groep landen die minstens 30% van de oceaan wil beschermen tegen 2030, via een wereldwijd netwerk van beschermde zeegebieden ("30x30"). Daarnaast pleiten de Blue Leaders voor een sterk nieuw VN-verdrag voor de bescherming van de biodiversiteit op volle zee. Deze acties moeten de gezondheid en de veerkracht van de oceaan verhogen.

De zee begint bij jezelf

Met de campagne 'De zee begint bij jezelf' wil de Dienst Marien Milieu iedereen aanzetten om de Noordzee en haar bewoners te beschermen. De website www.dezeebegintbijjezelf.be biedt tal van tips, zoals ervoor zorgen dat mondmaskers, sigarettenpeuken en ander afval niet via de wind, beekjes en rivieren in zee terechtkomen.

Ook de beweging #SamenVoorBiodiversiteit roept op om samen aan de slag te gaan voor de biodiversiteit. De website www.samenvoorbiodiversiteit.be verzamelt alle info en tips.

Vincent Van Quickenborne, vice-eersteminister en minister van Noordzee: *"Ons stukje Noordzee herbergt het grootste natuurgebied van ons land. Ze doet dienst als kraamkamer voor heel wat verschillende vissoorten en herbergt een levendige en rijke biodiversiteit. Maar tegelijkertijd is onze Noordzee ook de motor van de blauwe economie met tal van activiteiten zoals scheepvaart, visserij, hernieuwbare energie, zandontginning,... Dit is enkel maar mogelijk als we de Noordzee gezond kunnen houden. Dit vergt een*

belangrijke evenwichtsoefening en doorgedreven wetenschappelijk onderzoek is noodzakelijk. Zo lopen er momenteel 24 natuurstudies om de randvoorwaarden te bepalen waaronder windmolens kunnen geplaatst worden in de Prinses Elisabethzone, waarvan ongeveer 3/4 gelegen is in of tegen Natura2000 gebied. Ons land is ook pionier om het onderwatergeluid door scheepvaart te verminderen en om de impact van windmolens op de ecosystemen te monitoren. Verder doen we geregeld gecoördineerde acties om de plasticsoep te verminderen. Maar de zee kent geen grenzen en dus nemen we op internationaal niveau als Blue Leader het voortouw om andere landen aan te zetten om samen minstens 30% van de wereldoceaan te beschermen via een wereldwijd netwerk van sterk en volledig beschermde zeegebieden tegen 2030."

Meer info

- www.onzenoordzee.be > rubrieken '[natuurlijke biodiversiteit](#)' en '[activiteiten](#)' (waaronder natuurbescherming en -herstel)
- www.marienruimtelijkplan.be over de verschillende activiteiten in onze Noordzee (met de brochure '[Er beweegt wat op zee. Het marien ruimtelijk plan 2020-2026](#)')

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en
Leefmilieu
Eurostation II
Victor Hortaplein 40 bus 10
1060 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.health.belgium.be>

Wendy Lee
Woordvoerster (NL)
+32 524 91 69
+32 477 98 01 02
wendy.lee@health.fgov.be

Vinciane Charlier
Woordvoerster (FR)
+32 475 93 92 71
+32 2 524 99 21
vinciane.charlier@health.fgov.be